

NOTĂ INFOMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect de hotărîre este elaborat de Ministerul Economiei și Infrastructurii în comun reprezentanții organelor de control de stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
<p>În urma constatării situației nesatisfăcătoare în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, Guvernul și-a propus revizuirea cadrului normativ în domeniu în vederea atingerii unei eficiențe maxime a acestui instrument - controlul de stat, precum și micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri. Mai mult, acest obiectiv - reducerea poverii asupra agenților economici, în special, prin scăderea numărului de controale, dar și prin asigurarea proporționalității acestora - este stabilit și în Strategia reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător pentru anii 2013-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1021/2013, în care s-a propus ameliorarea cadrului normativ, care reglementează controlul de stat.</p> <p>În vederea realizării acestor obiective, la 23 septembrie 2016, Parlamentul a adoptat Legea nr. 230 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare - Legea nr. 230/2016). Actul legislativ numit a adus mai multe modificări cadrului legislativ privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, unele dintre care au fost îndreptate spre sistemul instituțional de control de stat. Astfel, o mare parte din amendamentele au vizat stabilirea unui nou sistem de organe de control, cât și instituirea de instrumente orientate spre eficientizarea activității acestor organe de control, motivarea lor de a implementa procedurile de control de stat anume în bază de analiză a riscurilor, crearea premiselor care să determine o scădere a presiunii controlului de stat asupra mediului de afaceri. Un instrument în acest sens a fost instituit prin art. 31² din Legea nr. 131/2012 cu privire controlul de stat asupra activității de întreprinzător (în continuare - Legea nr. 131/2012) – evaluarea activității organelor de control de stat în bază de indicatori de performanță. Prin norma de la alin. (3) al articolului numit, în sarcina Guvernului a fost pusă aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță pentru atingerea eficienței maxime în activitatea organelor de control și pentru micșorarea constantă a presiunii asupra mediului de afaceri. Întru executarea respectivei norme legale, a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>Elaborarea proiectului a avut loc atât în urma unei analize a cadrului normativ în vigoare, cât și a celor mai bune practici din reformele sistemelor de control de stat, cu suportul Proiectului „Reforma Climatului Investițional în Moldova”, implementat de Corporația Financiară Internațională, membră al Grupului Băncii Mondiale. La elaborarea proiectului au fost implicați specialiști internaționali, specializați în domeniul de referință și care au creat și aplicat în practică mecanisme similare de evaluare a activității organelor de control în bază de indicatori de performanță.</p> <p>Obiectivul urmărit prin promovarea mecanismului de evaluare a activității organelor de control în baza indicatorilor de performanță este de a eficientiza activitatea organelor de control în vederea realizării obiectivelor plasate în fața activității acestora, cât și de a ameliora practicile de activitate ale organelor de control, astfel încât să aibă loc diminuarea presiunii asupra mediului de afaceri și dezvoltarea raporturilor dintre organele de control și reprezentanții mediului de afaceri în baza principiilor de parteneriat.</p> <p>Totodată, prezentul proiect nu înlocuiește și nu anulează indicatorii de performanță urmăriți de organele de control de stat în celelalte domenii de care sunt responsabili, în afara</p>

activității de control propriu-zisă. Astfel, indicatorii stabiliți pentru funcționari publici, conducătorii organelor de administrație publică, indicatori tehnici specifici activității, stabiliți prin alte acte normative și regulamentele organelor respective rămân valabile.

Scopurile proiectului hotărârii de Guvern sunt:

- 1) asigurarea transparenței practicilor de inspecție și sporirea gradului de responsabilizare a organelor de control;
- 2) sporirea eficienței cheltuielilor publice;
- 3) determinarea efectivității strategiilor, metodelor și instrumentelor utilizate de organele de control;
- 4) sporirea gradului de responsabilizare internă a organelor de control – evaluările periodice ale performanței oferă bază pentru crearea unui sistem de responsabilizare a unităților și angajaților;
- 5) planificarea și stabilirea bugetului, resurselor și activităților atât la nivel intern (în cadrul organului de control), cât și la nivel extern (în procesul de planificare a bugetului de stat);
- 6) descurajarea organelor de control în aplicarea în continuare a unor practici neadecvate, prin conștientizarea faptului că, există probabilitatea rezonabilă ca eventualele încălcări admise în activitatea lor să fie identificate și să primească o reacție la ele, inclusiv prin eventuale sancțiuni.

Prezentăm mai jos conținutul reglementărilor propuse prin proiect, precum și raționamentele care au determinat anume aceste soluții normative.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre nu face parte din categoria actelor normative cu scop de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Metodologia de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător este constituită din 3 capitole. Primul capitol conține reglementări cu caracter general care identifică obiectivul Metodologiei și scopurile urmărite prin evaluarea activității organelor de control în bază de indicatori de performanță, toate fiind expuse în compartimentul doi al prezentei note informative. De asemenea, în acest capitol sunt definite noțiunile de bază cu care operează metodologia – indicator de performanță și valoare-țintă.

Al doilea capitol este unul mult mai amplu și este compartimentat în 3 secțiuni:

(i) secțiunea 1-a – statuează despre modul de stabilire a obiectivelor, indicatorilor de performanță a organelor de control și a valorilor-țintă a indicatorilor de performanță, și cuprinde, în speță, reglementări privind: stabilirea obiectivelor anuale și a valorilor-țintă a indicatorilor de performanță, structura indicatorului de performanță, ce nu poate fi înstituit în calitate de indicator de performanță; sistemul indicatorilor de performanță, subiectul competent să aprobe indicatorii de performanță – Guvernul; subiecții competenței cu stabilirea obiectivelor și a valorilor-țintă pentru indicatorii de performanță; organele de control cărora li se aplică sistemul indicatorilor de performanță;

(ii) secțiunea a 2-a – reglementează modul de aplicare a indicatorilor de performanță la evaluarea activității organelor de control, printre care: modul de stabilire a valorilor-țintă, datele care se utilizează la evaluarea activității; periodicitatea evaluării activității; elaborarea și aprobarea raportului anual cu privire la activitatea organului de control; transparența rezultatelor evaluării performanțelor în bază de indicatori de performanță;

(iii) secțiunea a 3-a – prevederile acestei secțiuni: stabilesc rolul și atribuțiile autorității administrației publice centrale de supraveghere a controalelor la evaluarea performanțelor organelor de control; reglementează raportul anual agregat privind controlul de stat asupra

activității de întreprinzător.

Capitolul al treilea al Metodologiei reglementează tipurile de indicatori de performanță - universali (comuni tuturor organelor de control) și individuali (specificali fiecărui organ de control în parte); rolul fiecărei categorii de indicatori de performanță; exemple de indicatori de performanță.

De asemenea, prin același proiect de hotărâre de Guvern, conform pct. 5 și 26 din metodologie, ca anexă la aceasta, se propun spre aprobare indicatorii de performanță universali, precum și cei individuali pentru fiecare dintre organele de control din compartimentul I al anexei la Legea nr. 131/2012. În mare parte, aceștia sunt indicatori care deja sunt urmăriți de organele de control. Proiectul urmărește, de asemenea, utilizarea unor indicatori racordați la sistemul de indicatori de performanță urmăriți în domeniile respective la nivel internațional, așa, spre exemplu, sunt indicatorii generați, cei din domeniul aeronautic, protecției datelor cu caracter personal, securitatea muncii etc.

Mecanisme similare de evaluare a activității organelor de control, cu utilizarea indicatorilor de performanță sunt aplicate de multiple state, precum Marea Britanie, Finlanda, Chile, Canada, Lituania, Belgia, Noua Zeelanda, Suedia etc. Aceste mecanisme, inclusiv, cel propus în prezentul proiect, se bazează pe regula „Se atinge doar ceea ce este măsurat și verificat” - regula de aur în sistemele de comportament instituțional public și privat.

Impactul proiectului

Prevederile proiectului vor crea un sistem de orientare și motivare a activității organelor de control de stat către obiectivele strategice trasate în reforma controlului de stat asupra activității de întreprinzător, transparent și eficient din punct de vedere instituțional. Urmărirea indicatorilor strategici, în final, va asigura efectuarea controlului de stat în limita necesităților obiective, diminuând maxim posibil activitățile fără un impact a organelor de control. De asemenea, implementarea proiectului va spori eficientizarea organelor de control, atât din perspectiva resurselor utilizate (materiale, financiare, de personal), cât și din perspectiva situației în rândul reprezentanților mediului de afaceri în sensul sporirii conformării acestora cerințelor legale din domeniile de activitate. Toate împreună, aceste efecte vor diminua sarcina și presiunea asupra mediului de afaceri și, totodată, vor contribui la responsabilizarea ambelor părți – atât a organelor de control, cât și a mediului de afaceri - în vederea conștientizării importanței respectării cerințelor legale de către antreprenori, precum și a schimbării perspectivei organelor de control asupra propriului rol la respectarea cerințelor legale de către mediului de afaceri (dar fără a se promova ca organe de represiune).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. Atribuțiile prevăzute de prezentul proiect urmează a fi realizate de subdiviziunile pentru analiza și evaluarea riscurilor din cadrul organelor de control, care au fost constituite în urma reformei primare a sistemului controalelor de stat, definitivată prin Legea nr. 185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. În cadrul Cancelariei de Stat, ca autoritate a administrației publice centrale de supraveghere a controalelor, competențele atribuite prin prezentul proiect urmează să fie realizate de către subdiviziunea responsabilă de supravegherea controalelor de stat asupra activității de întreprinzător.

La nivel de organe de control, majoritatea indicatorilor propuși în proiectul hotărârii de Guvern, în general, sunt deja urmăriți la nivel de instituție formal sau neformal. Măsurarea indicatorilor care, în prezent, nu sunt urmăriți de organele de control nu necesită cheltuieli bugetare suplimentare.

În general, calculul indicatorilor propuși este simplu și nu implică utilizarea unor resurse financiare, de personal sau administrative suplimentare pentru generarea și raportarea indicatorilor.

6. Modul de încorporare în sistemul actelor normative în vigoare
Amendarea altor acte normative, primare sau secundare, în vederea implementării prevederilor proiectului, nu este necesară. De asemenea, nu este necesară nici elaborarea vreunui act normativ suplimentar.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, prezentul proiect este transmis Cancelariei de Stat pentru înregistrare.
8. Constatările expertizei anticorupției
Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.
9. Constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene
Proiectul hotărârii de Guvern nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
10. Constatările expertizei juridice
Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va inclusă după recepționarea expertizei juridice.
11. Constatările altor expertize
Proiectul de hotărâre a Guvernului nu conține nici un aspect nou ce vizează reglementarea activității de întreprinzător, respectiv, nu este necesară elaborarea Analizei Impactului de Reglementare (AIR), precum nici o altă expertiză.

Ministru

Vadim BRÎNZAN